

OMM GESU'

Dik li ahna nsejgħulha *Madonna* (kelma Taljana li tisser Sidt, jew Sinjura), meta kienet fid-dinja, tgħix fid-dar tagħha bħan-nisa l-ohra, il-girien kienu jgħajtulha, bil-lsien tagħhom: "Umm Joxwa", li kif nitkellmu hawn Malta, tisser: "Omm Ġesù".

Dan nafuh għax fil-Palestina fejn kienet tgħix din il-Mara, iż-żmien jew wieqaf jew jgħaddi bil-qajl wisq. Id-drawwiet hemmhekk, jew jibqgħu li jkunu jew jittbiddu ftit kemm-kemm. U hemm hekk għadhom s'issa: lil mara ma jgħajtulhiex Karmni, jew Peppa, jew Katarin; imma jsibuha b'isem binha: omm Pawlu, jew omm Kola, jew omm Saver.

Issa, dan hu l-isem l-aktar sabih li jista' jingħata lill-Madonna. Għandha isem ieħor, kbir ukoll, li hu: "Omm Alla", imma dan fih naħa wahda, in-naħa tad-Divinità ta' Ġesù, u ma jsemmix l-Umanità. Imma "Omm Ġesù" fih żewġ naħat, għax juri li hi Omm ta' Dak li Hu Alla u Bniedem. Dak li bħala Alla għad irid jagħmel haqq minn kulhadd, u bħala Bniedem sallbuh fuq is-salib.

* * *

Omm Ġesù! Omm Dak li bil-kelma biss kellu l-hila jbidel wiċċ l-art!

L-omm hija l-aqwa nies tad-dar, għax l-ulied magħha jkunu msensla l-ewwel snin ta' hajjithom. Minnha jixorbu l-ewwel tagħlim. Lil Ġesù, bħala bniedem, Ommu għallmitu jtkellem. Ommu darrieta d-drawwiet ta' pajjiżu u ta' żmienu. Bħala bniedem ha l-karattru tiegħu minn Ommu, bħal tfa' l-ohra. Kemm hi mela

kbira Omm Ġesù li tat lil Binha dak il-karattru temmi u qawwi, li għibed miegħu n-nies ta' żmienu u għadu jgħibed, u jbażza' lin-nies tal-lum!

* * *

Kellha xorti kbira Omm Ġesù, imma xorti li tassew tixriqilha!

X'xorti kellha li għib fid-dinja lil Dik it-Tarbija mhabbra mill-Profeġi u mistennija min-nies it-tajba kollha ta' l-antik. Dik it-Tarbija li kienet il-holqa tar-rabta bejn iż-żewġ Għaqdiet, il-Għaqda l-Qadima u l-Għaqda l-Ġdida. Iggib fid-dinja lil Dak li kellu meta jikber jifred id-dawl mid-dlam it-tajjeb mill-ħażin! Kemm-il darba qagħdet imbissma tħares lejn wiċċu, waqt li kien jerda' l-ħalib minn sidirha! Kemm-il darba raqqditu mgħannaq fi hdanha, u tagħfas wiċċha bil-għożza max-xagħar ta' rasu! Hi zammitu mill-wejda u għallmitu jimxi Hi għallmitu jtkellem dik l-ewwel kelma "Abba!" li kellu wisq jinqeda biha u jinfed il-qalb tan-nies ta' rieda tajba, 'il quddiem.

* * *

Omm Ġesù fil-ħajja ta' Binha kellha hemma kbira, għad li moħbija!

L-Evanġelju ta' S. Ġwann, għad li jidher imhawwad, fih hafna grajjiet li jien inħobb insejgħilhom "searchlights", daqs kemm fihom dawl. Wahda minn dawn hija l-grajja tal-għors ta' Kana l-Galil, li tagħti dawl qawwi fuq il-hemma jew *importanza* li Omm Ġesù kellha fix-xogħol ta' l-Iben tagħha.

Resqet fuq Binha u qaltlu: "Ma baqgħalhomx inbit!"

Wegibha Gesù: “Ma-lek u ma-li, ja Imra? Saghati ma aġat baġħad!”
Jiġifieri: “Għalfejn qieġħda tgħid lili, ja Kmanda? Il-waqt li naghmel jien minn rajja għadu ma ġiex!”

Għalhekk, Dik li Gesù għajtilha Kmanda (Imra jew Emira, jiġifieri Sultana) ikkmandat lill-qaddejja li jagħmlu dak li Binha jgħidilhom. U ma qaletx Lilu: “Ġieġhel li jkun hawn l-inbit!” Imma għamlet, jew ikkmandat lill-qaddejja.

Kemm fiha reqqa u kemm fiha fuq-
qieix wiehed jaħseb din li ma ikkman-
datx lilu! Għax bħala omm li tik-
kmanda lil binha qieġħda sewwa,
imma bħala maħluqa tikkmanda lill-
Ħallieq, ma hix. U dak li rieditu
jagħmel ma kienx xi haġa ta’ din
id-dinja. Hija ma rieditux, ngħidu
ahna, jiġbilha xi banketta sabiex
toqgħod bil-qieġħda, eġhmil li kull
omm għandha l-jedd li tqabbad jagħ-
mel lil binha. Xtaqitu jinqeda bil-
qawwa tiegħu ta’ Alla u jbidde l-
ilma f’inbit.

Imma Hi, biex ingħidu hekk, qab-
det lil Binha fil-kelma. Hu sejhilha
Kmanda, u Hi ikkmandat lill-qaddej-
ja. Ikkmandathom haġa zġħira, haġa
tad-dinja: li jagħmlu dak li jgħidil-
hom Hu.

Kemm hi ċara hawnhekk ir-reqqa,
it-temma, il-perfezzjoni tal-ħsieb tal-
Madonna! Tassew li kellu Omm tix-
raqlu Gesù!

* * *

Ja Omm Gesù, ja Mirjam, fis-sema
fejn tinsab hu ħsiebna, imsejnkna
bnedmin, bħalma ħadt ħsieb il-ħad-
dara ta’ Kana l-Galil! Meta tarana
fit-taqbida mal-ghedewwa, ersaq qud-
diem Ibnek u għidlu: “Ma għand-
homx aktar saħħa!” U hu jgħidlek:
“Inti Kmanda!” u arga’ amar lill-
qaddejja tas-sema jagħmlu kif jgħidil-
hom Gesù. Dan li nitolbu minnek.
Għax inti Omm tal-ħniena, hajja,
hlewwa u tama tagħna, f’dan il-wied
tad-dmugh! Fra MARJANU.

“DIN” u “RELIGJON”

Il-kelma *Religjon* hi Latina: *Religio*; u ġejja minn zewġ kelmiet im-
wahħla ma’ xulxin: *re-ligare*, li jfissru: *torbot flimkien*. Jiġifieri, r-Relig-
jon hi dik il-haġa li torbot flimkien lil dawk in-nies li jkunu jemmnu biha.

Il-kelma *Din* (jew aħjar *Dijn*) hi kelma *Xemija*, jew *Kangħanija*, li
tfisser *dejn*. Kull hadd jaf x’iġifieri dejn: jiġifieri: *dak li għandek tagħti*,
għax ikollok id-dejn ifisser li għandek tagħti xi haġa lil xi hadd. U billi
l-bniedem ma jagħraf lil hadd għajr lill-Alla u lill-għajru (jiġifieri lin-nies
l-oħra) id-*Din* jiġifieri: *dak li għandna nagħtu lil Alla u lill-għajrna*, jew
lil “proxxmu” tagħna.

Minn dan jidher kemm hi aħjar il-kelma *Din* mill-kelma *Religjon*.
Għax ir-rabta ta’ flimkien tista’ tkun ta’ wisq xorta: għax nitkellmu lsien
wiehed; għax inkunu qraba’, jew demm wiehed; għax inkunu lewn
wiehed, somor, jew bojod, jew suwed jew sofor. Imma l-kelma *Din* haġa
waħda biss tfisser: *id-dmirijiet li għandek lejn Alla u n-nies bħalek* (u
għandu jkun lejn il-bhejjem ukoll, għax fil-Liġi t’Alla jissema li ma
għandekx thaddem il-bhejjem nhar ta’ Sibt, anqas torbot halq il-baqra
hi u tidres). Bħalma qal Sidna Gesù lil dak ir-raġel; qallu: L-ewwel amar:
Hobb lill-Alla b’kull ma fik; u t-tieni; *Għożż lil għajrek bħalek innifsek*.

Imbaġħad issib nies, hawn Malta, li jiskerrhu l-lisien Malti u jgħollu l-
ilsna barranin! Puff! Ahna l-Maltin, kemm sa ndumu boloh!

L-ATTIJIET BIL-GHARBI

Faghal il-Imàn

Ja Ilâhi, ana nu'men imân thâbet bi innek Ilâh wâhed fi thâlât aqanîm, mutmajjîzin: Ab, wa Iben wa Ruh Qodos. Wa nu'men bi enn il-Iben sar insân wa tqallam wa mât ghala s-salib li eġel muhabbitna. Wa qâm fil-jum ith-thâlat. Wa nu'men bi ennu juġed sama èbedi lis-salehin wa ġehennem ebedijja lit-talehin. Wa kull ma tu'men bih u tġhallèmhu il-kenisja l-muqaddsa, li ennek Ent, il-haqq il-ewwel, il-munuzżah ghan il-ghalat, qadd alanthu leha.

Faghal ir-Raġġha

Ja Ilâhi, ana argu il-hajja l-ebedijja, wa maghra hatajaj, wa l-wasa'el il-ħusul għaliha, bi stahqaqât sejedna Jesugh l-Mesih wa aghmel is-sâleha lleti ana qâsed li aghmilha bi magħuntek il-muqaddsa; li ennek Ent il-qâder għala kull xej, wa l-emîn fi l-ġhâjat, qadd wegħedtni bi zâlak.

Faghal il-Muhabba

Ja Ilâhi, ana iħibbek minn kull qalbi wa minn kull nefsi wa minn kull žeti, li ennek Inti s-sâlah ġhajr il-mutnâhi wa minn eġel muħabbtek ana aħibb kull men aħta għaliha.

Faghal in-Nadâma

Irħamni, ja Rabb, fi inni nêdem minn kull qalbi għala iħânti ajjak, li kewni bil-ħatija qadd ahant wa ghežt Ilâha hâkada għazîm wa sâleh wa maħbub nazîrak. Fa minn alân wa sagħad, ana qâsed bi magħuntek il-Ilahija enn la aghîzek ebedan li enni aħubbak fuq kull xej.

Att tal-Fidi

Alla tiegħi, jiena nemmen bi twem-min shîh, li Inti Alla Wiehed fi tliet Persuni magħżulin: Missier, Iben u Ruh il-Qodos. U nemmen li l-Iben sar bniedem u bata u miet fuq is-salib, għall-imħabbitna, u qam fit-tielet jum. U nemmen li hemm sema ta' dejjem lit-tajbin u nfern ta' dejjem lil ħżiena. U kull ma temmen bih u tġhallmu l-Knisja Mqaddsa, għaliex Inti li Int il-Ħaqq ewlieni u li ma tistax titqarra, ġharraftulha.

Att tat-Tama

Alla tiegħi, jien nitma' l-hajja ta' dejjem, u l-maħfra ta' ħtijeti, u l-mezzi biex niksibhom bil-merti ta' Ġesù Kristu u bl-eġħmil it-tajjed li bi ħsiebni nagħmel bil-ġhajjnuna mqaddsa tiegħek; għaliex Inti, li tista' kollox u žżomm il-kelma, wegħedtni dana.

Att tal-Imħabba

Alla tiegħi, jien inħobbok minn kull qalbi u minn kull ruħi u minn kull ma fija, għaliex Inti tġieba bla tarf, u għall-imħabba tiegħek inħobb ukoll lil kull min ħata għaliha.

Att tal-Indiema

Henn għaliha, Mulejja, ġħax jien niedem minn kull qalbi ġħax regħextek. Billi jien bil-ħtija regħext u maqdart Alla hekk kbir u tajjed u maħbub bla qies. U minn issa 'l quddiem bi ħsiebni, bil-ġhajjnuna mqaddsa tiegħek ma nidnibx iżjed, ġħax jiena nħobbok fuq kollox.